

DAMASKUSE KIRI (CD MS A, MS B, 4QD)

Tööversioon, viimane uuendus 26.10.2022

Tõlkinud Kalle Rebane ja Urmas Nõmmik.¹ Tõlge on tehtud editsioonist: J. M. Baumgarten, D. R. Schwartz „Damascus Document (CD)“ – *Damascus Document, War Scroll, and Related Documents. The Dead Sea Scrolls. Hebrew, Aramaic, and Greek Texts with English Translations. Volume 2.* J. H. Charlesworth *et al.*, eds. Tübingen, Louisville, 1995, 4–57. Seda on korrigeeritud vajadusel hilisemate editsioonide põhjal: J. M. Baumgarten, *Qumran Cave 4. XIII: The Damascus Document (4Q266–273)* (Discoveries in the Judaean Desert 18). Oxford, 1996, ja J. M. Baumgarten, „Damascus Document (D)“ – *The Dead Seas Scrolls Reader 1. Texts Concerned with Religious Law.* D. W. Parry, E. Tov, eds. Leiden, Boston, 2004, 78–175. Viimasest on pärit ka rööbitiseaded 4QD tekstidega. MS B 19 ja 20 on ära toodud seal, kus nad on paralleelsed MS A tekstiga. Täpselt samasuguse sõnastuse korral on MS B tõlkes kasutatud kaldkirja. Esimese tõlkeversiooni autor on K. Rebane, seda on oluliselt toimetatud, sõnavara ühtlustatud ja täiendatud.

Ümarsulud (.) tähistavad mõttelisi täiendusi, nurksulud [.] lähtetekstile lisatud sõnu, ülakomad ‘.’ sõnade ümber märgivad parandatud teksti, nurksulgudes araabia numbrid [#] tähistavad käsikirja tulpade ja ridade numbreid, lainelised sulud {.} näitavad millegi puudumist. Toimetajad on lisanud ka vahepealkirjad. Pärisnimede kirjaviis järgib „Heebrea keele transkriptsiooni soovituslikke reegleid eesti keeleruumi jaoks“, ilmunud teose *Mišnatraktaat „Sabat“* (Šabbat). Piibel kontekstis, 2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2015, lisana (lk 140–148), vt ka <https://usuteaduskond.ut.ee/et/sisu/juhendid-ja-avalduste-vormid>. Tagasiside tõlkijale urmas.nommik@ut.ee.

I Teine manitsuskõne: Jumala riiuasi Iisraeliga 1,1–2,1

1. Sissejuhatus 1,1–4a

[1,1] Aga nüüd, kuulake kõik, kes te tunnete õiglust ja taipate Jumala [2] tegemisi! Jah, Tal oli riiuasi kõige elavaga ja kohut mõistis Ta kõigile neile, kes Teda põlgasid. [3] Jah, nendes oli salapatt, millega nad hülgasid Tema, ja ta pööras oma palge ära Jisra’élilt ja tema pühamult [4a] ning andis nad ära mõõgale.

2. Iisraeli jääk, kahekümneaastane eksirännak ja Õige õpetaja tõus 1,4b–11a

[4b] Ta mäletas oma lepingut esiisadega ja jättis neist jäägi [5] Jisra’élile. Ta ei lasknud neid hääbuda. Aga vihaleegi lõppedes, kolmsada [6] üheksakümmend aastat pärast nende Bavéli

¹ © Kalle Rebane, Urmas Nõmmik, 2022.

kuninga Nevuhadnetsári kätte andmist, [7] et ta nad vastutusele võtaks, lasi Ta targata Jisra'elist ja Aharónist juure ja istutas selle, et see päriks [8] oma maa ja kosuks heal pinnasel. Ja nad taipasid oma kõlvatust ja said teada, et [9] nad on 'süüdiolivad' mehed. Nad olid otsekui pimedad, kes oma teed kobades otsisid [10] kakkümmend aastat. Jumal mõistis nende tegusid, sest nad otsisid teda kogu südamest. [11a] Ja Jumal tõstis neile Õige õpetaja, juhtima neid Tema südame teele. [Tühik.]

3. Iisraeli jonnakus ja Õige õpetaja vastase esiletõus 1,11b–2,1

[11b] Ja ta andis teada [12] viimastele sugupõlvetele, mida teeb ta viimases sugupõlves, reeturite seltsis. [13] Nad on teelt põikajad; see on aeg, millest on kirjutatud: „Nad on kui põiklev lehm, [14] nii põiklev on Jisra'él“. Siis tõusis esile Hoopleja, kes piserdas Jisra'élile [15] valevett ja saatis nad teedeta kõrbesse tühjaks tegema Igavest ülevust ja kalduma [16] õigluse radadelt, nihutama piire, millega esiisad olid piiranud oma pärisosa. Seepärast [17] tabasid neid Tema lepingu needused. Ta loovutas nad mõõgale, lepingu kättetasumisega tasus [18] neile; seepärast, et nad otsisid libeकेelt ja valisid pettuse, otsisid (seadusest) [19] rebendeid ja valisid kauni kaela, mõistsid õigeaks väära ja hukka õige, [20] panid lepingu enda teenistusse ja rikkusid määrust. Nad ründasid õiget hinge, ja kõiki, kes kõndisid [21] täiuses, nende hing jälestas. Nad vaenasid neid mõõgaga ja kriiskasid rõõmust rahva riiuasja pärast. Siis süttis Jumala [2,1] viha nende seltsi vastu hävitama kõiki neid ja nende roojaseid tegusid oma palge eest. [Tühik.]

II Kolmas manitsuskõne: kes on õiged ja kes eksinud? 2,2–13

[2] Aga nüüd, kuulake mind, kõik lepingusse tulijad! Ma avan teie kõrvad (tundma) väärade [3] teid. [Tühik.]

Jumal armastab tarkuse tundmist ja on asetanud mõistmise enda ette. [4] Taiplikkus ja teadmine teenivad Teda. Pikk on Tema kannatlikkus ja rohke Tema andestus, [5] et lepitada nende eest, kes patust pöörduvad. Ning vägi ja vaprus ja suur viha tuleleekides [6] on kõikide hävitusinglite kä[e]s, tee põlgajate ja määruse jälestajate jaoks. Ei jää neile jääki [7] ega ülejääki. Sest Jumal ei valinud neid aegade alguses, Ta teadis enne nende loomist [8] nende tegusid ja jälestas sugupõlvi, kui nad [pü]sisid, ja peitis oma palge maa pealt [9] (...?)-st kuni nende surmani. Ja Ta teadis (nende) püsivuse aastaid ja arvu ja nende täpseid lõpuaegu kogu [10] ajastu olemasolu ajal ning (nende) olemist enne seda, kui saabub nende lõpp, kõikidel maailma aastatel. [11] Ja kõikidel nendel (aastatel) tõstis Jumal endale oma nimel palvetajad, selleks et jätta maale ülejääk ja et täita [12] ilmamaa pale nende järglastega. [Tühik.]

Siis andis Ta neile teada oma püha vaimuga 'salvitute' kaudu ja [Tema] tõe [13] nägijate kaudu täpselt nende nimed. Aga keda Ta vihkas, neid Ta eksitas. [Tühik.]

III Neljas manitsuskõne: ajalugu, uus leping ja õnnistus 2,14–8,21

1. Ajalootund 2,14–3,12a

[14] Aga nüüd kuulake, lapsed, mind, ja ma avan teie silmad nägema ja taipama Jumala [15] tegusid ning valima seda, mis Talle meeldib, ja loobuma sellest, mida Ta vihkab: käima täiuslikult [16] kõigil tema teedel ning mitte jääma väära himu ja hooraste silmade arupidamistesse. Sest paljud [17] on eksinud nende pärast ja tugevad sõdurid on komistanud nende pärast algusest kuni tänaseni.

Vaata, seepärast et taevased vahimehed [18] käisid paadunud südametega, langesid nad. Nad olid sellest haaratud, et nad ei pidanud Jumala käske; [19] ja nende pojad, kes olid uhked nagu kõrged seedrid ja kelle kehad olid nagu mäed. Sest kõik elav [20], mis oli kõrbes, langes, sest nad kustusid ja neid poleks nagu olnudki, sest nad tegid enda [21] tahtmist ega pidanud oma Tegija käske, selle ajani kui Ta viha süttis nende vastu.

[Tühik.] [3,1] Nõnda eksisid Nóahtsi pojad ja nende pered; nõnda on nad ära lõigatud.

[2] Avrahám ei kõndinud nii, sest teda pee[ti (Jumala) arma]stajaks, kui ta hoidis Jumala käske ja ei valinud [3] omatahtsi. Ta pärandas Jishákile ja Ja'akóvile, kes järgisid (teda): neist kirjutati, et nad armastavad [4] Jumalat ja on lepingu osalised igavesti. [Tühik.]

Ja'akóvi pojad eksisid nõnda ja neid karistati vastavalt [5] nende eksimusele ja nende pojad käisid Egiptuses paadunud südamega ja pidasid nõu [6] Jumala käsu vastu, tehes igauks, mis õige tema silmis. Nad sõid verd ja nende meesisendeid [7] hävitati kõrbes {...} neile Kadéšis: „Tõuske ja pärige endale nende vaim“. Aga nad ei kuulnud [8] oma Tegija häält, oma Õpetaja käske ja nurisesid oma telkides. Siis süttis Jumala viha [9] nende seltsi vastu ja nende pojad hävisid selles ja nende kuningad hävitati sellega ning selles hävisid [10] nende sõdurid ja sellest jäi nende maa tühjaks. Sellega jäid süüdi esimesed lepingusse tulijad ja nad loovutati [11] mõõgale. Hüljates Jumala lepingu, valisid nad enda tahtmise ja pöörasid paadumusse [12] oma südame, tehes igauks oma tahtmist. [Tühik.]

2. Iisraeli taganemine, Jumala leping ja sadokiidid 3,12b–4,2a

Aga Jumala käskudest kinni pidajatega, [13] kes olid neist (kõigist) järgi jäänud, tegi Jumal lepingu Jisra'éliga igaveseks, avades [14] neile saladused, mille suhtes oli eksinud kogu Jisra'él: Tema pühad sabaadid, Tema hiilgavad [15] pidupäevad, Tema õiglaselised hoiatused, Tema tõe teed, Tema meelepäraselised soovid, mida inimene [16a] peaks täitma ja mille järgi elama. [Tühik.]

[16b] Ta avas nende ees ja nad kaebasid rohke veega kaevu. [17] Aga sellest loobujad ei jää elama. Nad püherdasid inimlikus patus ja roojasel rajal [18] ning ütlesid: „Sest see on meie oma!“ Aga Jumal lepitaski oma imeliste saladustega nende kõlvatuse ja andestas nende patu [19] ning ehitas neile kindla koja Jisra'éli, mille sarnast polnud seisnud enne ega kuni [20] praeguseni. Kõigile, kes sellest kinni peavad, on elu igaveseks ja neile kuulub tõesti kõik Aadama auhiilgus. Nõnda nagu [21] Jumal on lubanud prohvet Jehezkéli kaudu, üteldes: „Preestrid ja leviidid, Tsadóki [4,1] pojad, kes pidasid minu pühamu üle vahti, kui Jisra'éli pojad eksisid [2a] mu juurest, nem[ad] ohverdasid mulle rasva ja verd.“ [Tühik.]

2a. Kommentaar: preestrid ja Saadoki pojad 4,2b–6a

[2b] „Preestrid“: nemad on Jisra’éli pöördunud, [3] kes lähtuvad Jehudá maalt ja kellega on liitlased. [Tühik.]

Ja „Tsadóki pojad“: nemad on Jisra’éli [4] väljavalitud ja nimepidi kutsutud, kes püsivad päevade lõpuni. Vaata, nende nimed [5] on (teada) täpselt, sugupõlvede kaupa, ja nende püsimise aeg ja katsumuste arv, nende kohalolu [6] aastad ja täpselt nende teod. [Tühik.]

3. Jumal lepitas vaatamata Belialile 4,6b–14a

[6b] [...] püha [...], kelle eest [7] lepitas Jumal. Ja nad mõistsid õigeks õige ja hukka väära. Ja kõik, kes tulid nende järel, [8] et järgida Seadust täpselt nii, nagu seda on õpetatud esiisadele kuni nendesinaste [9] aastate aja täitumiseni. Nagu leping, mille Jumal tegi esiisadega, lepitamaks [10] nende kõlvatust, nõnda lepitas Jumal nende pärast. Aga aja täitumisel vastavalt nende aastate [11] arvule pole enam kedagi, kes liituks Jehudá kojaga. Sest, tõesti, igaüks seisab siis [12] oma kindlustusel: müür on ehitatud ja piir on kaugel. Kõigil neil aastail on [13] Beliá’al valla Jisra’éli kallal, nõnda nagu Jumal on ütelnud prohvet Ješajáhu, Amótsi [14a] poja, kaudu, üteldes: „Pelg, püüdeaik ja püüdepaik on sinu jaoks, maa asukas!“ [Tühik.]

3a. Pešer: Beliali kolm püünist 4,14b–19a

[14b] Need tähendavad [15] Beliá’ali kolme püünist, mille kohta ütles meile Leví, Ja’akóvi poeg, [16] et ta vangistas nendega Jisra’éli ja näitas neid neile justkui kolme liiki [17] õiglust. Esimene on hooramine, teine rikkus, kolmas [18] pühamu rüvetamine. Kes tõuseb ühest, vangistatakse teisega, kes pääseb sealt, vangistatakse [19a] kolmandaga. [Tühik.]

4. Tsav ja Taavet mitmenaisepidajatena 4,19b–5,6a

[19b] Vaheseina ehitajad (on need, kes on) Tsavi järgijad – Tsav oli jutlustaja, [20] kelle kohta on öeldud: nad jutlustavad tõesti – on takerdunud kahte (püünisesse): hoorusesse, kuna nad on võtnud [21] kaks naist oma eluajal. Loomise aluseks on siiski „Meheks ja naiseks lõi Ta nemad“. [Tühik.]

[5,1] Ja laeva minejad – kahekaupa läksid nad laeva. [Tühik.]

Ja pealikust on kirjutatud: [2] ärgu rohkendagu ta endal naisi. Aga Davíd ei olnud lugenud pitseeritud Seaduseraamatut, mis [3] oli käsuvakas, sest seda polnud avatud Jisra’élis E[1]’azári ja Jehošúa {...} [4] surmapäevast saadik, samuti vanemate (päevist saati), kes teenisid Aštorétti. Peidus oli [5] see, mis oli ilmutatud, kuni Tsadóki ametisseastumiseni, nii et Davídi tegusid ei arvestatud, peale Urijjá mõrva. [6a] Jumal andestas talle nende eest.

5. Pühaduse rüvetamine 5,6b–19

[6b] Aga nad olid ka pühamu rüvetajad, sest [7] nad ei eraldanud Seaduse kohaselt, ja nad magasid kuukorda käiva naisega. Ja igamees võttis [8] oma venna tütre või õe tütre naiseks. [Tühik.]

Kuigi Mošé on ütelnud: Ära ühti [9] oma ema õega, sest ta on su ema veresugulane. Kuigi korraldus verepilastuse kohta on kirjutatud meestele [10], on see ka naistele: nii ei tohi venna tütar paljastada oma isa venna [11] alastust, kuna ta on veresugulane. [Tühik.]

Oma püha vaimugi on nad rüvetanud ja pilkava [12] keelega suu on nad avanud Jumala lepingu määruste vastu, üteldes: Need ei ole kindlad! Jäledusi [13] ütlevad nad nende vastu. Kõik nad on tule süütajad ja tulinoolte põletajad. Nagu ämblikuvõrgud [14] on nende paelad ja nagu rästiku munad on nende munad. Kes neile läheneb, [15] ei jää puhtaks. Mäekõrgune on tema pere süü, kui just teda pole sunnitud. Ehkki juba kaua [16] oli Jumal karistanud nende te[g]usid, süttis tema viha nende tööde vastu, sest nad polnud taipav rahvas. [17] See on rahvas, mis on unustanud nõuanded, sest neil pole taipamist. Sest muiste seisid [18] Mošé ja Aharón Valguse vürsti käe kõrval, aga Beliá'al lasi tõusta Johaná ja [19] tema venna koos tema kavalusega, kui Jisra'él esimest korda päästeti. [Tühik.]

6. Rahva paremik 5,20–6,11a

[20] Aga maa hävitamise ajal tõusid piirinihutajad ja eksitasid Jisra'éli. [21] Maa jäi tühjaks, sest nad rääkisid kõveriti Mošé antud Jumala käskude vastu ja [6,1] Tema püha salvitu vastu. Nad rääkisid prohvetitena valet, et pöörata Jisra'éli eemale [2] Jumalast. Aga Jumal mäletas esiisade lepingut. [Tühik.]

Ja Ta tõstis Aharónist mõistlikke (mehi) ja Jisra'elist [3] tarku. Ta lasi neil kuulda ja nad kaevasid kaevu. See kaev kaevati vürstide poolt ja [4] uuristati selle rahva paremiku poolt valitsuskeppiga. Kaev on Seadus ja kaevajad on Jisra'elist [5] pöördunud ja Jehudá maalt lahkunud, kes elasid võõrastena Damméseki maal, [6] keda kõiki hüüdis Jumal vürstideks. Sest nad otsisid Teda ja nende [a]u [7] ei alandatud ühegi suuga. [Tühik.]

Ja „valitsuskepp“ on see, mis Seadust seletab, mille kohta [8] on Ješajáhu ütelnud: „Ta võtab välja vahendi oma tegudeks“. [Tühik.]

Ja „rahva paremik“ on see [9], mis tuleb kaevama kaevu oma määrustega, nagu Määraja on määranud, [10] et nad järgiksid neid läbi kogu kurja aja ja ei saavutaks muud, [11a] kuni päevade lõpul tõuseb see, kes õpetab õiglust.

7. Manitsus kogukonna liikmetele 6,11b–7,9a

[11b] Aga mitte ükski, kes lepinguga liidetud, [12] ei tohi minna pühamusse süütama altaril ilmaaegu. Nad olgu uste [13] sulgejad, kellest Jumal on ütelnud: „Kes teist sulgeks (pühamu) ukse, et te ei süütaks minu altaril ilmaaegu?“ [14] Nad peaks hoolitsema selle eest, et teha täpselt Seaduse järgi kurjal ajal, et eralduda [15] hävingu poegadest, et hoiduda patusest varast, mis on rüve töotuse ja vande pärast, [16] sellepärast, et see on pühamu vara, või (sellest,) et röövida oma rahva viletsaid, rüüstates le[sk]i [17] ja mõrvates orbusid; et eraldada ebapuhast puhast ning teha

teatavaks [18] püha ja argise (erinevus); et pidada sabbatipäeva täpselt nagu peab, määratud pühi [19] ja paastupäeva nii, nagu leidsid need, kes tulid uude lepingusse Damméseki maal; [20] et tuua pühasid ohvreid täpselt nagu peab; et igaüks armastaks oma venda [21] nagu iseennast ja et ta tugevdaks viletsa, vaese ja võõra kätt. [Tühik.]

Ja igaüks kasvatagu oma venna [7,1] heaolu ja ärgu eiraku oma veresugulast, et võõristada hoorust [2] korralduste kohaselt. Igaüks manitsegu oma venda käsu kohaselt ja ärgu vihastagu (ta) peale [3] päevast päeva. Ta eraldagu end kõigest rüvedast korralduste kohaselt ja mitte keegi [4] ärgu põlastagu oma püha vaimu, nõnda nagu Jumal on eraldanud nendele (eeskujuks). Kõikidele, kes rändavad [5] nendes, täiuslikus pühaduses, kõikide juhiste järgi, on Jumala leping kindel [6], lastes neil elada tuhat sugupõlve. [Tühik.]

Aga kui nad elavad laagripaigus maa korra kohaselt ja võtavad [7] naisi ja sigitavad lapsi, siis nad rännaku Seaduse järgi. [Tühik.]

Ja korralduste järgi, mis on [8] antud Seaduse korra kohaselt, nõnda nagu on öeldud: „Mehe ja tema naise vahel ning isa [9a] ja tema poja vahel“.

8. *Prohvetite ennustuse täitumine I 7,9b–8,10a*

[9b] Aga kui Jumal nuhtleb maad, tabab väärade osa kõiki, kes loobuvad – [10] nii läheb täide see, mis on kirjutatud prohvet Ješajáhu, Amótsi poja, sõnades, kus [11] öeldakse: „Sinule, sinu rahvale ja su isa soole saabuvad päevad, [12] milliseid pole olnud sellest päevast saadik, kui Efrajím lahkus Jehudást.“ (See tähendab:) Kui kaks Jisra’éli koda lahknesid, [13] valitses Efrajím Jehudá üle ja kõik taganejad loovutati mõõgale. Aga need, kes hoidsid kinni (käsust), [14] pääsesid põhjapoolsele maale. Nõnda nagu on öeldud: „Viin teie kuninga lehtmajad [15] ja teie puuslike *kijjun*’i mu telgist maapakku Damméseki(sse)“. [Tühik.]

Seaduseraamatud on „kuninga [16] lehtmajad“, nõnda nagu on öeldud: „Ma taastan Davídi varisenud hoone“. [Tühik.]

„Kuningas“ [17] on kogudus ning nende „puuslike *kijjun*’id“ ja „nende puuslike *kijjun*“ on prohvetite raamatud, [18] mille sõnu on Jisra’él põlanud. [Tühik.]

Ja „täht“ on Seaduse seletaja, [19] kes tuleb Dammésekesse, nõnda nagu on kirjutatud: „Täht on välja astunud Ja’akóvist ja valitsuskepp tõusnud [20] Jisra’elist“. „Valitsuskepp“ on kogu koguduse valitseja – kui ta püsti tõuseb, „‘kukutab’ ta [21] kõik Šeti pojad“. [Tühik.]

Need (käsumeelsed) pääsesid esimese järelekatsumise ajal, [8,1] aga taganejad loovutati mõõgale. Selline on otsus kõikide kohta, kes tulid tema lepingusse, aga [2] ei hoidnud nendest (määrustest) kinni: lõplikuks järelekatsumiseks (antakse nad) Beliá’ali kätte. See on päev, [3] mil Jumal järele katsub: „Jehudá vürstid on ‘saanud’ nende sarnaseks, kelle peale sa kallad raevu“. [4] Jah, nad ootasid paranemist, ‘aga kõikide kibedate haavade vead jäid nende külge’, sellepärast et nad ei põiganud reeturite [5] teelt ning püherdasid hoorade teedel ja ülekohtuses varanduses, nii et igaüks maksis kätte ja kandis viha [6] oma venna peale ning igaüks vihkas oma ligimest. Ja igaüks varjas oma veresugulase eest, [7] käitus sugukõlvatult ja ajas mehiselt kokku vara ja kasu ning igaüks tegi, mis oli õige tema silmis. [8] Igaüks valis oma südame paadumuse kohaselt ega hoidnud

eemale rahvast. Nad lasid lõdvaks tõstetud käe, [9] minnes väärte teed, mille kohta on neile Jumal öelnud: „Nende vein on madude mürk [10a] ja kobrade kihvt on julm“. [Tühik.]

8a. Tsitaadi seletus: hellenistlike kuningate kättemaks 8,10b–13

[10b] „Maod“ on rahvaste kuningad. [Tühik.]

Ja „nende vein“ on [11] nende teed. Ja „kobrade kihvt“ on Javáni kuningate pea, mis tuleb sooritama [12] kättemaksu neile. Aga ühtegi neist asjust ei taibanud vaheseina ehitajad ega lubjaga võõpajad, sest [13] tuule kaaluja ja valejutlustaja jutlustas neile, ja Jumala viha süttis kogu tema koguduse vastu.

9. Prohvetite ennustuse täitumine II ja manitsuse kokkuvõte I 8,14–19

[14] Aga nagu ütles Mošé: „Mitte oma õigluse ja kindla südame pärast ei tulnud sa allutama [15] neidsinaseid paganrahvaid, vaid tema armastuse pärast su isade vastu ja tema vandest kinnipidamise pärast“. [Tühik.]

[16] Ja selline on otsus Jisra'éli pöördunute kohta, kes põikasid rahva teelt – sellepärast et Jumal armastas [17] esiisasid, kes Tema kohta ‘tunnistasid’, armastas Ta neid, kes tulid nende järel. Sest nende oma [18] on isade leping. [Tühik.]

Aga vihates vaheseina ehitajaid, süttis Tema viha. [Tühik.]

See on [19] otsus kõikide kohta, kes loobuvad Jumala käskudest, hülgavad need, pöördudes oma südame paadumusse. [Tühik.]

10. Manitsuse kokkuvõte II (?) 8,20–21a

[20] See on sõna, mille on ütelnud Jirmejáhu Barúkile, Nerijá pojale, ja Elišá [21a] oma sulasele Gehásile. [Tühik.]

11. Manitsuse kokkuvõte III (?) 8,21b

[21b] Kõik mehed, kes tulid uude lepingusse Damméseki maal ...

[Edasi mitu lehekülge materjali hävinud, MS A jätkub leheküljega 15.]

7'. Manitsus kogukonna liikmetele 19,1–5a (MS B) = 7,5–9a (MS A)²

² Tekst, mis kattub MS A-ga, on esitatud kaldkirjas.

[19,1] [...] *kindel, lastes neil elada tuhandeid sugupõlvi*. Nk: „Ta peab lepingut ja (on) truud [2] nendele, kes armastavad [vad teda] ja peavad ta käske tuhat sugupõlve“. [Tühik.]

Aga kui nad elavad laagripaigus maa korra [3] kohaselt, mis on olnud vanast ajast, ja võtavad naise, nagu on tavaks Seaduse järgi, ja sigitavad lapsi, [4] siis nad rännaku Seaduse järgi. [Tühik.]

Ja korralduste järgi, mis on rajatud Seaduse korra kohaselt, [5a] nõnda nagu on öeldud: „Mehe ja tema naise vahel ning isa ja tema poja vahel“.

8'. *Prohvetite ennustuse täitumine I 19,5b–22a (MS B) = 7,9b–8,10a (MS A)*

[5b] *Aga kui Jumal nuhtleb maad, tabab väärte osa kõiki, kes loobuvad käskudest [6] ja määrustest – [7] nii läheb täide see, mis on kirjutatud prohvet Zeharjá kaudu: „Mõök, tõuse mu [8] karjase ja mu lähedase mehe kohale, ütleb J. Löö seda karjast ja pilluta ta kari, [9] siis pööran oma käe vähemate vastu.“* Aga tema hoidjateks on „mu karja viletsad“ – [10] nad pääsevad järelekatsumise ajal. Aga ülejäänud antakse üle mõõgale, kui saabub Aharóni [11] ja Jisra'éli Salvitu. Nõnda nagu juhtus esimese järelekatsumise ajal, nagu on öeldud [12] Jehezkéli kaudu: „Tee tavi märk oigajate ja ägajate laubale.“ [13] Aga ülejäänud loovutati lepingu kättemaksu tasuvale mõõgale. *Selline on otsus kõikide kohta, kes [14] tulid tema lepingusse, aga ei hoidnud nendest määrustest kinni: lõplikuks järelekatsumiseks (antakse nad) Beliá'ali kätte. [15] See on päev, mil J järele katsub.* Nõnda nagu ta ütles: „Jehudá vürstid on saanud piiri- [16] nihutajate sarnaseks, ma kalkan nende peale raevu nagu vee“. Sest ehkki nad tulid meelesparanduse lepingusse, [17] ei põiganud nad reeturite teelt ning püherdasid hooruse teedel ja ülekohtuses varanduses, [18] nii et igaüks maksis kätte ja kandis viha oma venna peale ning igaüks vihkas oma ligimest. *Ja igaüks varjas [19] oma veresugulase eest, käitus sugukõlvatult ja ajas mehiselt kokku vara ja kasu [20] ning igaüks tegi, mis oli õige tema silmis. Igaüks valis oma südame paadumuse kohaselt ega hoidnud eemale rahvast [21] ega oma pattudest. Nad lasid lõdvaks tõstetud käe, minnes väärte teid, mille kohta [22] on J neile öelnud: „Nende vein on madude mürk ja kobrade kihvt on julm“.*

8a'. *Tsitaadi seletus: hellenistlike kuningate kättemaks 19,22b–26a (MS B) = 8,10b–13 (MS A)*

„Maod“ [23] on rahvaste kuningad. Ja „nende vein“ on nende teed. Ja „kobrade kihvt“ [24] on Javáni kuningate pea, mis tuleb neile vägevasti kätte maksma. *Aga ühtegi neist asjust ei taibanud vaheseina ehitajad ega lubjaga võõpajad, [25] sest (neil oli) tuuletallaja ja tormide kaaluja ja see, kes jutlustas inimestele [26a] valet, ja Jumala viha süttis kogu tema koguduse vastu.* [Tühik.]

9'. *Prohvetite ennustuse täitumine II ja manitsuse kokkuvõte I 19,26b–33a (MS B) = 8,14–19 (MS A)*

[26b] *Aga nagu ütles Mošé [27] Jisra'élile: „Mitte oma õiglase ja kindla südame pärast ei tulnud sa allutama neidsinaseid [28] paganrahvaid, vaid tema armastuse pärast su isade vastu ja tema*

vandest kinnipidamise pärast“. Ja selline [29] on otsus Jisra'éli pöördunute kohta, kes põikasid rahva teelt – sellepärast et Jumal armastas esiisaid, [30] kes tunnistasid rahvale J kohta. Ja Tema armastas neid, kes tulid nende järel. Sest nende oma [31] on isade leping. [Tühik.]

Aga et J vihkas ja jälestas vaheseina ehitajaid, süttis Tema viha nende vastu [32] ja kõigi vastu, kes tulid nende järel. See on otsus kõikide kohta, kes loobuvad J käskudest, [33a] hülgavad need, pöördudes oma südame paadumusse.

10'. Manitsuse alternatiivne kokkuvõte II 19,33b–20,27a (MS B)

[33b] Nõnda on kõigi inimestega, kes tulid uude [34] lepingusse Damméseki maal, aga pöördusid, reetsid ja ütlesid lahti elava vee kaevust. [35] Neid ei arvata rahvakogusse ega panda kirja, kui kirjutatakse need üles, päevast, mil koristatakse [20,1] ainumas Õpetaja kuni Salvitu tõusmiseni Aharónist ja Jisra'elist. [Tühik.]

Ja selline on otsus [2] iga pühade täiuslike meeste kogudusse tulija kohta, kes jäletseb ausate (inimeste) kästu tegemist: [3] see on mees, „kes sulab otsekui sulatusahjus“. [Tühik.]

Tema tegude ilmsiks tulles saadetakse ta kogudusest välja, [4] nagu see, kelle liisk ei langenud Jumala õpilaste hulka. Vastavalt tema üleastumisele manitsevad teda teadjamad [5] mehed kuni (tema) tagasitulemise päevani, mil ta tohib seista pühade täiuslike meeste keskel. [6] Aga tema tegude ilmsiks tulles – vastavalt Seaduse seletusele, [7] mida järgivad Jumala pühad täiuslikud mehed –, ärgu jagagu temaga keegi vara ega tööd, [8] sest teda on neednud Kõigekõrgema pühad. Nii kehtib see otsus kõikidest, nii esimestest kui viimastest (käskudest) [9] loobujate kohta, kes panevad ebajumalaid oma südamesse ja rändavad oma südame paadumuses. [Tühik.]

[10] Pole neil jagu Seaduse majas. Nagu otsus nende ligimeste kohta, kes pöördusid (ära) [11] koos hooplejatega, langetatakse otsus ka nende kohta, sest nad rääkisid valet õigete määruste vastu ja loobusid [12] kindlast lepingust, mille nad tegid Damméseki maal, ja see oli uus leping. [13] Ärgu olgu neil ega nende peredel jagu Seadu[se] majas! [Tühik.]

Ja päevast, [14] mil koristati ainumas Õpetaja, kuni kõikide sõjameeste lõpuni, kes pöördusid (ära) [15] koos Valed mehega neljakümneks aastaks. [Tühik.]

Ja selsinasel ajal süttib [16] Jumala viha Jisra'élis, nõnda nagu Ta on öelnud: „Pole kuningat ega vürsti“, pole kohtunikku ega [17] õiglast manitsejat. Ja Ja'akóvi vastuhakust pöördunud on hoidnud Jumala lepingut. Siis jutustab igaüks [18] oma ligimesele, igaüks juhtides oma venda õiglusse, hoides nende samme Jumala teel. Ja Jumal [19] paneb tähele nende sõnu, ja kuuleb (neid), „ning tema palge ees kirjutati mälestusteraamat jumalakartlikele ja Tema nime [20] austajaile,“ kuni pääste ja õiglus ilmutatakse jumalakartlikele. „Ja te pöördute ja näete (vahet) õige [21] ja väära vahel, Jumala sulase ja selle vahel, kes Teda ei teeni.“ „Ta annab armu tuhandeile neile, kes Teda armastavad [22] ja Teda järgivad, tuhandeks põlveks.“ [Tühik.]

(See on:) Pélegi pere, mis lahkus pühast linnast [23] ja toetus Jumalale kogu Jisra'éli ärataganemise ajal. Nad kuulutasid pühamu roojaseks, aga nad pöörduvad tagasi [24] rahva tee peale mõne vähese asjaga. Igaühe üle mõistetakse kohut tema vaimu järgi pühas [25] nõukogus. [Tühik.]

Ja kõigile lepingusse tulijaile, kes on rebestanud Seaduse piire: kui Jisra'élile [26] kiirgub Jumala auhiilgus, eemaldatakse nad laagripaiga keskelt, ja nendega koos kõik Jehudá [27a] väärad nende proovilepanemise päevil. [Tühik.]

11'. Manitsuse alternatiivne kokkuvõte III 20,27b–34

[27b] Ja kõik nendessinastes korraldustes püsijad, minnes välja [28] ja tulles sisse Seaduse järgi, kes kuulavad Õpetaja häält ja tunnistavad üles Jumala palge ees: „Oleme [pa]tustanud, [29] oleme väärad, nii meie kui ka meie isad, tehes vastupidiselt lepingu määrustele; [30] ja Sinu otsused on meile tõde“, ei tõsta kätt Tema pühade määruste ja Tema õiglaste [31] korralduste ja Tema tõeliste tunnistuste vastu. Ja nad lasevad end juhendada kunagiste korraldustega, millega [32] mõisteti kohut koguduse meeste üle, ja võtavad kuulda Õige õpetaja häält ega pöördu [33] õiglastest määrustest, kui neid kuulevad. Nad hõiskavad ja rõõmustavad ja nende süda on tugev, ning nad võidavad [34] kõiki ilmamaa inimesi. Jumal lepitab nemad ja nad näevad Tema päästet, sest nad leiavad pelku Tema pühas nimes.

IV Seadused: vanne, sabbat, puhtus jms 15–16+9,1–12,20a

[MS A jätkub siin, ent seadusekogumiku algusest mitu lehekülge materjali hävinud.]

1. Seadused vandumise kohta 15,1–6a

[15,1] [Ta ei pea] vanduma ei 'alefi ja lamedi ega 'alefi ja daletiga, vaid nende vandega, kes tulevad [2] lepingu needustega. [Tühik.]

Aga Mošé Seadust ärgu ta mäletagu, sest [...] [Tühik.]

[3] Aga kui keegi vannub ja hiilib (sellest) mööda, teotab ta Nime. [Tühik.]

Ja kui ta on vandunud lepingu needustega [4] kohtunike (ees) ja ta hiilib (neist) mööda, on ta süüdi; siis (olgu) ülestunnistus ja ta heastagu (süü), et ta ei kannaks pattu ja [5] sureks (sellega). [Tühik.]

Kes tuleb lepingusse, siis on see kogu Jisra'élile igaveseks määruseks. Nende poegadele, kes jõuavad (õigesse ikka), [6a] et käia järelekatsutavatega, antagu lepingu vanded.

2. Noormehe kogukonna liikmeks saamise protseduur 15,6b–16,6a [4Q266 8 i; 4Q270 6 ii]

[6b] Nõnda [7] on korraldus kogu kurjal ajal kõigile, kes pöörduvad oma hävimise teelt: päeval, mil ta (noormees) räägib [8] ülevaatajaga, kes on üldkogu üle, peavad nad teda järele katsuma needustega lepingust, mille on teinud [9] Mošé Jisra'éliga, lepin[gu]st, millega pöör[duda] Mošé Seaduse juurde kõigest südamest [ja kõigest] [10] hingest, selle juurde, mis (seal) leidub, tegemaks

(seda) ko[gu kur]jal [aj]al. Ja ärgu keegi andku talle teada [11] korraldusi, kuniks ta pole seisnud ülevaataja ees, [et] see ei lollitaks (ülevaatajat) tema küsitlemise ajal. [12] Aga kui ta töötab pöörduda Mošé Seaduse juurde kõigest südamest ja kõigest hingest, [13] siis jäävad nad puhtaks, kui ta peaks (sellest) mööda hiilima. [Tühik.]

Kõik, mis on ilmutatud Seaduse kohta laagripaiga [14] hulgale ja milles (küsitletav) eksib, [andku] ülevaataja talle [teada] ja käskigu teda ja ta õppigu [15] terve aasta. Ja vastavalt ta teadmistele [võib ta (uuesti) läheneda].

[Mitte ükski], kes on rumal või eksleja, ärgu tulgu; ükski kohtla[ne ega ko]laja [16] ega silmist vidune, kes ei [näe, ega lonkaja või lombakas või tumm või] n[ooru]ke [p]oiss ärgu [17] tulgu, (mitte) üks[ki neist koguduse sekka. Sest pühad inglid on nende seas. ...]

[Vähemalt kaks rida on hävinud.]

[16,1] [...] teiega lepingu ja kogu Jisra'éliga. Sellepärast andku igaüks 'oma' hingega (vanne) ja pöördugu [2] Mošé Seaduse poole, sest selles on kõike peenelt seletatud. [Tühik.]

Aga need ajad, mil Jisra'él [3] oli pime nende (asjade) suhtes, ennäe, on täpselt ja peenelt seletatud „Ajastute vastavalt juubeliteks [4] ja nädalateks jagamise raamatus“. Ja päeval, mil see mees annab oma hingega (vande), et pöörduda [5] Mošé Seaduse poole, pöördub Vaenuingel temast ära, kui ta püsib kindlalt Tema sõnas. [6a] Sellepärast lõikas Avrahám ennast ümber (juba) oma taipamise päeval.

3. Seadused vandumise kohta jätkuvad 16,6b–12

[6b] Ja et ta ütles: „Su huultelt väljunust [7] pea kinni“, (siis see on:) täide tuleb viia [tühik] iga siduv vanne, mille keegi võtab oma hingele, [8] et teha Seadusest pärit asju, isegi surma hinnaga ärgu murtagu seda! [Tühik.]

Igaüks, [9] kes [võt]ab (vande) oma hingele, et pöörduda ära Sea[dusest], isegi surma hinnaga, ärgu tehku seda.

[10] Naise töotusega [seos]es, mille kohta on öel[dud, et naise ja]oks võib (mees) tühistada tema vande: ärgu [11] tühistagu mees vannet, mille kohta ta ei [te]a, kas see on täitmiseks [tühik] või tühistamiseks. [12] Kui (vanne) on lepinguga vastuolus, siis (mees) tühistagu see ja ärgu lasku seda täita. [Tühik.]

Ja nõnda on korraldus ka tema isa kohta.

4. Seadused töotatu kohta 16,13–20 + 9,1 [4Q266 8 ii, 4Q270 6 iii, 4Q271 4 ii]

[13] Seoses vabatahtlike andamite korraldusega: keegi ärgu töötagu altarile midagi ülekohtuselt (hangitult) ega [14] [pre]estrid ärgu võtku iisraellaselt. [Tühik.]

[Ärgu] keegi pühitsegu [oma s]uu [15] toitu [Jumala]le, sest selle kohta öeldakse: mees pü[üa]b oma ligimest pühitsetud (esemega). [Tühik.]

Ja ärgu [16] keegi pühitsegu ühtki [*mõned sõnad hävinud*] [Tühik.]

[Aga kui (*natuke hävinud*)st] tema omand [17] (?) ta pühitsegu [(*mõned sõnad hävinud*) korraldus (*osa hävinud*)] maksku trahvi [18] see töotaja [viieendiku rahaga tema väärtusest] [19] kohtun[ikele kohtu pidamiseks. (Tühik.)]

[Et mõista kohut õiglaselt (*mitu sõna hävinud*) pärast (*paar sõna hävinud*)] [20] [ülekohtuselt (hangitu), kuniks teda on karistatud ning ülekohtune on (selle) heastanud, kui ta ei ole rääkinud tõtt oma ligimesele. Kuni (*mitu sõna hävinud*) tema moodi, sest ta ei pidanud oma sõna, rääkimaks tõtt (Tühik.)]

[Ja mille kohta öeldakse:]

[Tühik.] [9,1] „Iga inimene, kes pühendub inimese hävitamisele, tapetagu paganrahvaste seaduse alusel“.

5. Ligimese süüdistamise tõsidusest 9,2–8a

[2] Ja mille kohta öeldakse: „Ära tasu kätte ja ära kanna viha oma rahva poegade vastu“, siis igaüks, kes tuleb [3] lepingusse, aga astub oma ligimese vastu sõnaga, mida ei ole kinnitatud tunnistajate ees, [4] ja astub (ligimese vastu) viha lõõmates või jutustab oma vanematele, et (ligimest) häbistada, siis ta ongi kättetasuja ja vihakandja.

[Tühik.] [5] Pole muud kui kirjutatud, et „Tema on see, kes tasub kätte vastastele ja kannab viha oma vaenlaste vastu“.

[6] Kui keegi vaikiks (ligimese jaoks) päevast päeva ja siis viha lõõmates tunnistaks ta vastu nuheldavas asjas, [7] süüdistaks ta iseennast, seepärast et ta pole täitnud Jumala käsku, mis ütleks talle: „Manitse [8a] kindlasti oma ligimest, et sa ei kannaks tema pärast pattu.“ [Tühik.]

6. Veel üks seadus vannete kohta 9,8b–10a

[8b] Vannete kohta, mille kohta [9] on öeldud: „Ära lase oma käel ennast aidata“, (see on) mees, kes laseb (teisel) vanduda kesk lagedat maad, [10a] mis ei ole kohtunike ees või nende korraldusel, on lasknud oma käel ennast aidata.

7. Varastatud vara 9,10b–12

[10b] Kui midagi kaob [11] ja pole teada, kes varastas laagri omandist, millest see varastati, siis selle omanik vannutagu [12] vandeneedusega, ja see, kes kuulab seda, teades, et see on tema, aga ei anna teada, jääb süüdi.

8. Tagastatud omanikuta vara 9,13–16a

[Tühik.] [13] Iga tagastatav süüasi, mis on ilma omanikuta: tagastaja ‘tunnistagu üles’ preestrile [14] ja (see) jäägu talle (preestrile), välja arvatud süüd lepitav jääb. [Tühik.]

{...} Ja nii on kõige kadunud ja leitud varaga, [15] mis on ilma omanikuta: see saagu preestritele, kui selle leidja ei tea otsust selle kohta. [16a] Kui ei leita selle omanikku, pidagu nad (see) endale. [Tühik.]

9. Tunnistajad 9,16b–10,3

[16b] Kõikide asjade kohta, millega keegi [17] eirab Seadust ja mida ta ligimene (pealt) näeb, ja ta on üksi, kui see on nuheldav asi, andku ta teada [18] ta (tegija) juuresolekul [tühik] manitsuses ülevaatajale. Ja ülevaataja kirjutagu see üles oma käega, kuni ta (tegija) teeb [19] taas kellegi nähes ja (see) annab uuesti teada ülevaatajale. Kui ta uuesti jääb kellelegi vahele, [20] siis on otsus tema süü kohta valmis. [Tühik.]

Ja kui neid (pealtnägijaid) on kaks ja nad tunnistavad [21] erinevaid asju, eraldatagu see mees ainult puhtast toidust, [tühik] juhul kui nad on [22] usaldusväärsed ja (kui) sel päeval, mil keegi näeb, annab ta teada ülevaatajale.

Ja vara kohta: nad (kohtunikud) võtku vastu kaks [23] usaldusväärset tunnistajat; [tühik] ja ühe (tunnistaja) kohta: (temast piisab), eraldamaks puhtast toidust.

Ja ärgu võetagu vastu [10,1] 'tunnistajana' kohtunike juurde (kedagi), surmamaks selle ütluse peale, kelle päevad pole täis, et liikuda [2] järelekatsutute seas, kes kardavad Jumalat. [Tühik.]

Ärgu keegi usaldagu (ühtegi) ligimese vastu [3] tunnistajat, kes on tõstetud käega mööda hiilinud (mõnestki) käsu sõnast, kuni ta saab puhtaks pöördumises.

10. Kohtunike kord 10,4–10a

[Tühik.] [4] Ja see kord on koguduse kohtunike, kümne mehe kvoorumi kohta, valitud [5] kogudusest määratud ajaks: neli Leví ja Aharóni hõimu juurest ning Jisra'elist [6] kuus, kes mõistavad hästi Hagi raamatut ja lepingu aluseid, [7] kahekümne viie-aastasest kuni kuuekümnepäevaseks. Ärgu võtku enam seista [8] vanemad kui kuuekümnepäevased kohut mõistma koguduse üle. Sest inimese reeturlik tegu [9] on vähendanud ta päevi ning viha lõõmates maa asukate vastu ütles Jumal, et pöördugu [10a] nende teadmine neist ära enne, kui saavad täis nende (elu)päevad.

11. Veega puhastamine 10,10b–13

[10b] Veega puhastamise kohta: ärgu [11] pesku keegi end musta või nii vähese veega, et sellest ei piisa mehe keha katmiseks.

[Tühik.] [12] Ärgu pesku (ta) selles nõusid; ega üheski mahutis kalju sees, kus pole piisavalt (vett) [13] katmiseks, (või) mida on puudutanud (miski) rüve, ja selle vesi on muutunud rüvedaks nõu vee.

12. Sabati pidamine 10,14–11,18a

[14] Sa[ba]ti kohta, et pidada seda selle korralduse kohaselt. [Tühik.]

Ärgu keegi tehku kuuendal [15] päeval tööd hetkest, mil päikeseketas on (veel) [16] läbimõõdu kaugusel oma väravast, sest see on, mida öeldakse: „Pea [17] sabatipäeva, et pühitseda seda“.

Ja sabatipäeval ärgu keegi ütelgu rumalat [18] ja tühist sõna.

Ärgu laenatagu oma ligimesele midagi.

Ärgu langetatagu otsuseid vara ja kasu kohta.

[19] Ärgu aetagu juttu töödest ja tegemistest, mis teha järgmisel hommikul.

[Tühik.] [20] Ärgu kõndigu keegi põllule, et teha meeldivaid tegevusi [21] sabati ajal. [Tühik.]

Ärgu kõnnitagu oma linnast välja üle tuhande küünra.

[Tühik.] [22] Ärgu keegi söögu sabatipäeval muud kui ainult juba valmistatud. Ja sellest, mis kadunud [23] põllule [tühik], ärgu söödagu ja ärgu joodagu muul juhul, kui see sai laagrisse (enne sabbatit).

[11,1] Olles teel ja laskudes pesema, joodagu seistes [tühik], ja ärgu ammutatagu [2] ühtegi nõusse.

Ärgu saadetagu võõramaalast tegema meeldivaid (tegemisi) sabatipäeval.

[Tühik.] [3] Ärgu keegi võtku ülle määrdunud rõivaid või neid, mis on toodud koos lambavillaga, muidu kui (neid on) [4] pestud veega või hõõrutud lõhnataimega. [Tühik.]

Ärgu keegi segagu kokku omatahtsi [5] sabati ajal. [Tühik.]

Ärgu keegi mingi karilooma järel, karjatamaks teda väljaspool oma linna, kaugemale [6] kui kaks tuhat küünart. [Tühik.]

Ärgu tõstetagu oma kätt, et lüüa teda (loom) rusikaga. [Tühik.]

Kui [7] ta (loom) on sõnakuulmatu, ärgu viidagu teda oma kodunt välja. [Tühik.]

Ärgu keegi kandku majast [8] välja või väljast majja, ja kui (see) on lehtmajas, ärgu toodagu sealt [9] ja ärgu viidagu sinna.

Ärgu avatagu kinnist anumad sabbatil. [Tühik.]

Ärgu keegi kandku [10] enda peal lõhnaõhku, et minna ja tulla sabbati ajal. [Tühik.]

Ärgu tõstetagu elumajas [11] kivi ega tolmu. [Tühik.]

Ärgu kandku lapsehoidja imikut, et väljuda ja siseneda sabbatil.

[Tühik.] [12] Ärgu keegi ärritagu oma sulast või oma teenijannat või oma palgalist sabbatil.

[13] Ärgu keegi aidaku karilooma poegimisel sabbatipäeval. [Tühik.]

Ja kui (keegi) kukub kaevu [14] või auku, ärgu tõstetagu teda sabbatil. [Tühik.]

Ärgu keegi pidagu sabbatit kohas, mis on lähedal [15] paganatele, sabbatil. [Tühik.]

Ärgu keegi teotagu sabbatit vara ja kasumiga sabbatil.

[Tühik.] [16] Ja ühtegi inimhinge, kes on kukkunud veekogusse või (muusse) kohta, [17] ärgu tõstku keegi redeli, köie või nõuga. [Tühik.]

Ärgu keegi toogu sabbatitarile [18a] muud kui sabbati põletusohvrit, sest nõnda on kirjutatud: „Ainult sabbatiohvrid“.

13. Käitumine templis 11,18b–12,1a

[18b] Ärgu keegi saatku [19] altari juurde põletusohvrit, söögiohvrit, viirukit ja (tule)puid kellegi käes, kes on roojane mõnest [20] neist roojastest asjadest, lubades tal teotada altarit, sest kirjutatud on: „Väärade [21] ohver on jäle, aga õig[e]te palve on (Jumalale) meeldiv söögiohver“. [Tühik.]

Ja kes iganes tuleb [22] Jumala kummardamise kotta, ärgu tulgu roojasena, pesemata.

Ja kui on kõlanud koguduse pasunad, [23] tuldagu enne või pärast, et ei katkestataks teenistust tervenisti, [sest] see [12,1a] on püha [kod]a. [Tühik.]

14. Sugulise läbikäimise keeld Jeruusalemmas 12,1b–2b

[1b] Ärgu mees heitku kokku naisega Pühamu linnas, teotades [2a] Pühamu linna oma roojaga. [Tühik.]

15. Meeltesegadus ja sabati teotamine 12,2b–6a

[2b] Igaühe üle, keda valitsevad Beliá'ali vaimud [3] ja kes kõneleb ärataganemisest, tuleb mõista kohut vastavalt korraldusele surnutemanaja või ennustaja kohta. Aga igäüht, kes eksleb [4] ja teotab sabbatit ja pühasid päevi, ärgu surmatagu, sest inimlaste (kohus on) [5] tema valvamine; ja kui ta terveneb sellest, siis valvatagu teda veel seitse aastat ning seejärel [6a] tulgu ta kogudusse. [Tühik.]

16. Paganatega läbikäimise piirangud 12,6b–11a

[6b] Ärgu sirutatagu oma kätt valama kellegi verd, kes paganate hulgast, [7] vara ja kasu pärast. [Tühik.]

Ja samuti ärgu kantagu midagi nende varast ära, nõnda et nad ei [8] rüvetaks; välja arvatud Jisra'éli liidunõukogu loal. [Tühik.]

Ärgu keegi müügu puhast karilooma [9] ja lindu paganale, nõnda et nad ei ohverdaks neid. [Tühik.]

Ja oma rehepõrandalt [10] ja oma tõrrest ärgu müüdagu neile midagi, mis neil (iisraellastel) on. Ja oma sulast ega oma teenijannat [11a] ärgu müüdagu neile, sest nad tulid koos temaga Avrahámi lepingusse. [Tühik.]

17. Söömise piirangud 12,11b–15a

[11b] Ärgu keegi põlastagu oma hinge [12] ühegi elava ja roomava (elukaga), süües neist; mesilaste vastsetest kuni ühegi hingeliseni, [13] kes liigub vees. Ega kalu ärgu söödagu, juhul kui nad pole püütud [14] elavana ja nende veri va[la]tud välja. Ja kõik rohutirtsuliigid pandagu tulle või vette, [15a] kui nad on veel elusad, sest see on nende loomise korraldus. [Tühik.]

18. Määrumise erijuhud 12,15b–18

[15b] Ja kõik [16] puud ja kivid ja tolm, mis on saastunud inimese mustusega, õliplekkidega neil – kuna (nad on) [17] määrunud, määrivad nad selle, kes neid puu[du]tab. [Tühik.]

Ja iga nõu, nael või nagi seinas, [18] mis oli koos surnuga majas, määrub sama mustusega mis tööriistad.

19. Lõpulause 12,19–20a

[Tühik.] [19] (See oli) kord Jisra'éli linnade asukaile vastavalt nendelesinastele korraldustele, millega tehakse vahet [20a] määrunud ja puhtal ning eraldatakse püha argisest. [Tühik.]

V Seadused: koguduse reeglid 12,20b–14,23

1. Avalaused meistri ja Iisraeli kohta 12,20b–22a

[20b] Ja need on määrused [21] meistrile, kes neid järgib koos kõige elavaga vastavalt korraldustele igaks juhtumiks. Ja vastavalt sellelesinasele [22] korraldusele kõndigu Jisra'éli sugu, nii et neid ei neetaks. [Tühik.]

2. Laagris elamise seadused 12,22b–13,21

2a. Preestrite kohustused 12,22b–13,7a

See on kord laag[rit]es [23] asujate jaoks, kes järgivad neid (seadusi) kurjuse ajal, kuni tõuseb Aharóni ja Jisra'éli [13,1] Salvitu: alates vähemalt kümnest mehest tuhandete, sadade, viiekümnete [2] ja kümneteni. Ja kui kohal on kümme, ärgu puudugu mõni preester, kes mõistab Hagi raamatut; [3] tema suule kuuletugu nad kõik. [Tühik.]

Ja kui ta pole vilunud kõiges selles, ja keegi leviitidest on vilunud [4] selles, siis langegu liisk väljaminemise ja sissetulemise (üle), nagu tema määrab kõikide laagrisse tulijate jaoks. [Tühik.]

Ja kui [5] kellegagi juhtub, mis kuulub pidalitõve seaduse juurde, siis mingu preester ja seisku laagris. Siis nõustagu teda [6] ülevaataja seaduse täpsel seletamisel. [Tühik.]

Ja kui ta (preester) on rumal, siis on (ikkagi) tema see, kes eraldagu ta (haige), sest neil (preestritel) [7a] on see kohustus.

2b. Ülevaataja ülesanded 13,7b–22a [4Q266 9 iii, 4Q267 9 v, 4Q269 10 ii]

[7b] Ja see on kord laagri ülevaatajale: ta õpetagu paljusid Jumala [8] tegemiste kohta ja andku õpetust Tema imeliste vägitegude kohta ning jutustagu nendega seotud igavestest sündmustest, 'neid ära seletades'. [9] Ja ta tundku neile kaasa nagu isa oma lastele ja hoolitsegu (nende eest)

kõiges nende mures, nagu karjane oma karja eest. [10] Ta päästku lahti kõik ahelad, mis neid seovad, et ei oleks rõhutuid ja muljutuid tema koguduses.

[Tühik.] [11] Ja igauht, kes liitub tema kogudusega, katsugu ta (ülevaataja) järele tema tegemistes ja tema arusaamisvõimes ja tema jõus ja tema vapruses ja tema varas; [12] ta kirjutagu ta oma kohale vastavalt tema osale val[guse] liisuosaga. [Tühik.]

Ärgu keegi [13] laagrilastest lubagu endale kellegi toomist kogudusse, välja arvatud ülevaataja nõusolekul, kes laagris.

[Tühik.] [14] Mitte keegi Jumala lepingusse tulijatest ärgu ostku ega müü[gu] Koidu poegadele, muidu [15] kui käest kätte. [Tühik.]

Ja ärgu keegi tehku liitu ostuks ja müügiks, kui ainult [16] [teavitades] ülevaatajat, kes on laagris; ja tema teeb (seda) [nõu]ga, et nad ei [eksiks. Ja nõnda on igauhega, kes võ[tab naise]]: [17] [olgu see nõu]ga; ja nõnda on ka lahutamisega.

Ja tema (ülevaataja) õpeta[gu nende poegi [ja tütreid] [18] ja nende väikelapsi alandlikkuse] ja helde armastuse [[vaim]uga]. Ärgu ta kandku viha nende peale [viha ja raevuga] [19] [nende pa]ttude [[pä]rast]. Ja seda, kes pole seotud [mõned sõnad hävinud] [20] [mõned sõnad hävinud] nende [otsused.]

Ja nii on laagrites asumisega kogu [[Jisra'éli soo jaoks. [21] Ja kui nad ei hoia neist (seadustest) kinni]], ei õnnestu neil elada maal [ja ei (sõna puudu)] [22a] [ahistusest (sõna puudu)].

3. Korraldused meistrile 13,22b–14,2 [4Q266 9 iii, 4Q267 9 v, 4Q269 10 ii]

[22b] [Ja n]eed on ko[rraldu]sed meistrile, [[et ta järg]iks neid [siis määratud ajal, [23] kui Jumal katsub järele m]aad, kui tule[b as]i, mille kohta Ta on ütelnud: „Tulevad [su rahva peale päevad]] [14,1] milliseid pole tulnud päevast, mil Efrajím pöördus ära Jehudást.“ Aga kõikidele, kes järgivad neid (korraldusi), [2] on Jumala leping kindel, päästmaks neid kõikidest püüisaukudest, „sest ‘rumalad’ [lähevad edasi] ja saavad karistatud“.

4. Eeskiri kõikide laagrite asukatele 14,3–17

4a. Asukate klassid 14,3–6a

[Tühik.] [3] Ja kord kõikide laagrite asukaile on: loendatagu neid kõiki nende nimede järgi, preestrid esimesena [4] ja leviidid teisena ja iisraellased kolmandana ja liitunud võõras neljandana. Ning nad kirjutatagu üles nimede järgi [5], igauks oma venna järel, preestrid esimesena ja leviidid teisena ja iisraellased [6a] kolmandana ja liitunud võõras neljandana. Ja nõnda nad istugu ja nõnda nad küsitlegu kõige kohta.

4b. Nõuded preestri ja ülevaatajale 14,6b–12a

Ja preester, kes on määratud [7] üldkogu 'etteotsa', (olgu vanuses) kolmekümnest aastast kuuekümmeni, tundku Hagi [8] raamatut ja kõiki Seaduse korraldusi, et ütelda neid ette korra kohaselt. [Tühik.]

Ja ülevaataja, kes (seisab) [9] kõikide laagrite üle, (olgu vanuses) kolmekümnest aastast [ku]ni viiekümne aastani, omandanud kõik [10] inimeste saladused ja kõikide nende 'hõimude' keeled. Tema korraldamisel siseneagu seltsi tulijad, [11] igaüks oma järjekorras. Ja igast (mure)asjast, mis ühelgi inimesel, räägitagu ülevaatajale, [12a] igast riiuasjast või kohtuasjast. [Tühik.]

4c. Maksud ja nende kasutamine 14,12b–18a [4Q266 10 i]

[12b] Ja [see on] üldkogu kord, et vastata nende vajadustele: kahe [13] päeva palk igas kuus vähemalt, ja antagu see ülevaataja ja kohtunike kätte; [14] sellest antagu haigete jaoks ja sellest toetatagu viletsa ja vaese kätt ja vanurit, kes [15] on [küürak]il, ja igaühte, kes on na[ka]tunud või kelle on võõrad paganad olnud röövinud, ja neiu, kellel [16] pole lu[nastajat], ja noorukit, kellel pole hooldajat; [ja] kõiki (muid) ühiskondlikke tegemisi, et ei [17] [lõigataks ära ühist majapidamist nende käest.] [Tühik.]

Ja see on täpne selgitus [laagrite] asukate [jaoks. [Ja ne]ed on [18a] kog]uduse [alustood]. [Tühik.]

4d. Karistusseadustik 14,18b–23 jne [4Q266 10 i]

[18b] Ja see on täpne selgitus korralduste kohta, millega [tuleb valitseda, [19] kuni 'tõuseb'] Aharóni ja Jisra'éli [Salvi]tu ning ta lepib nende kõlvatuse [toiduohvri ja patuohvri asemel.]

[20] [Ja kes iganes] valetab omandi kohta, ja ta ise teab (seda), [see [eraldtagu] puhtast [toidust] [21] [ühiks aastaks] ja ka]ristatagu kuus päeva; ja kes rääg[ib oma ligimese kohta kõrgilt.] [22] [Ja kes kannab viha oma ligimese vastu, mis po]le õiguspärane, [seda karistat]agu [lõpp hävinud]. [23] [Rida hävinud; siin lõppeb MS A säilinud osa].